

4. Концепція реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.
5. Ладика І. Медіа про і для громад: як пишуть про реформу децентралізації. Медіакритика. 2018. URL: <http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analytyka/media-pro-i-dlya-hromad-yak-pyshut-pro-reformu-detsentralizatsiyi.html>.
6. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII. Дата оновлення: 22.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
7. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.
8. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150818>.
9. Скрипнюк О. Децентралізація влади як чинник забезпечення стабільності конституційного ладу : теорія й практика. Віче. 12. 2015. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/viche_2015_12_8.
10. Як висвітлювати децентралізацію. Докладні поради журналістам, які роблять матеріали про реформу. URL: <http://pravo.org.ua/ua/news/20873426-yak-visvitlyuvati-detsentralizatsiyu>.

Валентина П.

Науковий керівник – доц. Бородиця С. В.

ЕСТЕТИЧНА ПРАКТИКА ЛІТЕРАТУРНОГО УГРУПОВАННЯ «НОВА ДЕГЕНЕРАЦІЯ»

Поетія літературного гурту «Нова дегенерація» 90-х рр. репрезентує якісно нові аспекти національного письменства кінця ХХ – початку ХХІ ст., особливо значущими були запропоновані цим літературним поколінням митців жанрово-стильові трансформації. Їх вивчення в контексті естетично-філософських параметрів постмодернізму є одним із важливих завдань сучасного літературознавства. Творчість письменників-учасників «Нової дегенерації» – Івана Андрусяка, Степана Процюка, Івана Ципердюка цілісно не аналізувалася, досі дослідники (Є. Баран, А. Біла, І. Бондар-Терещенко, Ю. Логвиненко, І. Старовойт, Л. Стрингалюк, М. Ткачук та ін.) обсервували загальні проблеми їхнього творчого доробку. Тому актуальність нашого дослідження полягає у потребі вивчення оригінальної манери письма поетів-дев'яностників, зумовленої, на нашу думку, особливим стилем входження в літературний процес та перебування в сучасному мистецькому дискурсі, який не лише демонструє буттєву позицію покоління посттоталітаризму, до якого належить митці «Нової дегенерації», але й вирізняє їх з-поміж інших літгуртів у літературі кінця ХХ ст.

Мета статті – осмислити творчий феномен поетів «Нової дегенерації», оновивши усталені погляди на український постмодернізм та естетичні явища українського літературного процесу заявленої доби.

Творчість І. Андрусяка, С. Процюка, І. Ципердюка – яскравий приклад репрезентації сприйняття світу мистецького покоління письменників-дев'яностників, еволюції їхніх художнього мислення та індивідуального стилю, що розширюють уявлення про новітню українську літературу в контексті постмодерністської поетики. Свої творчі пошуки вони розпочали 1991 року в Івано-Франківську. У місцевому тижневику «Західний кур'єр» упродовж 1991-1992 років як додатки до видання були надруковані три альманахи «Нова дегенерація». Епатажна назва дивувала і викликала запитання. Було зрозуміло, що у час засилля літературних гуртів треба яскраво виділятися. Перевага надавалася ефектній, дещо кричущій назві, і ризик себе виправдав. За словами «дегенератів», гра на контрастах: компрометуючої назви й інтелектуалізму як стильової домінанти творчості, лексичного значення слова «дегенерат» й інтелегентного зовнішнього вигляду молодих письменників та ін. – виконувала важливу ініціативну функцію, звільняючи українське письменство від соцрадянських стереотипів, застарілих норм і народницьких традицій:

ми останні пророки в країні вчорашніх богів
 ми останні предтечі Великого Царства Диявола
 ми зчиняємо галас і це називається гімн
 ми сякаємось в руку і це називається правила [1, с. 13].

Наприкінці 1992 року в івано-франківському видавництві «Перевал» вийшла однойменна поетична збірка, яка вразила не форматом чи кількістю оприлюднених текстів, а передмовою «Сотворіння трикутника», яку написав відомий вже в той час Ю. Андрухович. Саме його тлумачення назви гурту вважаємо найбільш прийнятним і переконливим: «“Нова дегенерація”». Тут вчувається парафраз на тему футуриста Михайля Семенка з його «Новою генерацією». Тут пахне двадцятими. Літературні полеміки, скандали, становлення течій, напрямків, незримий ковпак огепеу, “ревфутпоєми”, що плавно переростають у доноси. Трохи згодом, у тридцять четвертому, все це ліквідують, спорудивши натомість помпезну піраміду під назвою «Спілка письменників». Ентузіастичний похід «нових генерацій» в загірню комуну майбутнього скінчиться на Соловках.

Але ж – дегенерація?! Так, дегенерація. Тут пахне дев’яностими. Це – теперішній час.

«Дегенерація» по-українськи «виродження».

Бо наша культура сьогодні балансує. Вона на грані поміж виродженням і відродженням. Тотальне відродження на тлі виродження. Або навпаки.

Поетів не хочуть. Вони вкотре виявились непотрібними. Вони – завелика розкіш для цього суспільства.

Поетам начхати на це суспільство. Вони платять взаємністю. Пишуть, як і в усі часи, для себе. Усе герметичніше, усе закритіше. Українська поезія стає все кращою» [2, с. 3].

І. Калинець пропонував змінити назву на: «Де нова генерація?», обґрунтувавши відсутність точок перетину між «дегенеративною» назвою угруповання і високоінтелектуальним змістом його творчих практик. Проте учасники літгурту вирішили її не змінювати, оскільки епітажна назва не була результатом певного задуму, а, швидше, виявом комічного як художнього засобу в його широкому діапазоні: від жарту до сарказму. Цього аспекту якраз і не зрозумів Олесь Гончар, який у «Літературній Україні» різко критично відгукнувся про поетичну збірку «Нова дегенерація», жорстко відзначивши так зване «творче банкрутство»: на його думку, «валиться світ» від руйнування норм традиційного віршування. На захист її авторів став впливовий науковий часопис «Слово і час», який визнав видання «Нова дегенерація» найкращою книжкою 2003 року.

У контексті сказаного вище, висновуємо, що назва «Нова дегенерація» засвідчує виразну естетику трагічного. З одного боку, трагічне – ставлення митців до навколишнього абсурдного світу, в якому кожен повинен віднайти у собі й утвердити моральні цінності:

- ми не маски ми стигми тих масок що вже відійшли
- ми не стіни ми стогін імен що об стіни розлучені
- ідемо до людей у вінках недоспілих оливок
- у простертих долонях несемо гріхи як обрушини [1, с. 13].

А з іншого боку, трагічне для поетів «Нової дегенерації» – це насамперед потворне, що проголошується ними єдиною можливою реакцією на алогічні соціально-політичні зміни, нерозумний соціум, беззмістовні суперечки, безглуздість непримиренних конфліктів:

- табунами блукають отари і несть їм числа
- по найвищих деревах як дзвони гойдаються пастирі
- по незвіданих нетрищах душі виходять на злам
- і спалахує небо червоною міченою пастою [1, с. 13].

Важко окреслити естетичний дискурс поезії І. Андрусяка, С. Процюка, І. Ципердюка, оскільки тут допустимо говорити про деестетизацію їхньої творчості, властиву постмодерністській поезії: абсурдне світобачення («Депресивний синдром» І. Андрусяка), карнавалізація дійсності, оніричні візії («Химерії» І. Ципердюка), гротескні образи, «сюрреалістичне зміщення площин і пластів» (Ю. Андрухович) («На вістрі двох правд» С. Процюка), іронія, блазнювання та ін. Водночас погоджуємося з обґрунтованим твердженням Ю. Андруховича: «Ці тексти нагадують ліси. Вони захарашені знаками, символами, ілюзіями. Крізь них треба продиратися. Це елітарні тексти» [2, с. 4]. Справді, їх адекватно сприйняти і зрозуміти зможуть лише професійні читачі, тому що поетичні тексти письменників «Нової дегенерації» – суцільні потоки свідомості авторів, їхні трагічно безвихідні, «бароково-хворі» рефлексії, у яких «безодні часу і простору», «гонитва за самим собою» [2, с. 6], «вільні асоціації», широкі інтертекстуальні перегуки між «постатями Антонича, Калігули, і

Достоевського» [2, с. 6] та ін. Про це метафорично написав І. Ципердюк поетичній мініатюрі-химерії «З погляду вічності («Новій дегенерації» присвячується): «Фаєтонно несуться думки брудними вулицями міста. ... Скелети дерев промовляють тлінністю часу. Люди ходять в пошуках неба, в целофанових пакетах носять хвилини. Вичерпується розуміння білої зависи. Золотими мітами античності позначені входи у вігвами вождів. Ангели приносять хліб з неба, юрбища ситі топлять його у болото. На колінах повзають ті, в золотих коронах німбу, язиками збираючи крихти з гнойовиська. Стомлені, йдуть босі дорогою до Жовтого Дому і, невідспівані, зникають.

В кімнатах, повних диму і легких уколів трунку, розчиняються в недоречностях слів. Швидко йдуть і повертаються, засинають, щоб прокинутися з синами, доганяють і блоють сукровицею, завжди розтоптані. Не переводяться, як вічні зміни дня на ніч.

Амінь» [1, с. 102].

В інтертекстуальних «хащах» поетичного тексту І. Ципердюка зіткнулися формально-змістова свобода, «метафізичний смуток», постмодерністська іронія, відверті, нічим не прикриті характеристики, інтелектуальні підтексти, метафорично ускладнені образи та ін. Завершуючи передмову до поетичної збірки «Нова дегенерація», Ю. Андрухович чітко окреслив естетичну програму літгурту: «Поезія потребує абсолютної сміливості та бездоганної шляхетності. Вона хоче пана, а не хама. Українська поезія тим більше. Здається, «дегенерати» вже мають перше і здобувають друге. Хочу їм побажати тільки свободи» [2, с. 9]. Відтак це пояснення дало йому можливість перефразувати епатажну назву у досить проспективну: «нова регенерація. Регенерація – це коли в ящірки відростає відрубаний «фіст». Або крила в покалічених ангелів. І так далі» [2, с. 9].

Завдяки постмодерністській свідомості поети «Нової дегенерації» майстерно продемонстрували художній прийом «гри-як-навчання», у ході якої вони органічно синтезували елементи європейського постмодернізму (деструкція, деформація, багатоплощинність, інтертекстуальність, іронічність, ревізія традицій, мовна поліфонія, зумисна театральність, апокаліптичність та ін.) й українську модерністську естетику (культ свободи і митця, інтелектуалізм, міфопоетика, символічність, умовні форми, синтез мистецтв, екзистенційна проблематика та ін.). Така оригінальна творчість дозволяє нам говорити про І. Андрусяка, С. Процюка та І. Ципердюка як про найяскравіших (попри їхню творчу суперечливість) поетів-«дев'ятдесятників». Вони як носії-речники історичних зламів, суспільних суперечностей, моральних трансформацій кінця ХХ ст. створили новий тип («розчахнутий») людини в українській літературі, яка понад усе намагається зрозуміти себе:

Думаєш, легко мені Всесвіт ліпити із вати?

Думаєш, легко мені в кожному вірші вмирати?

Вчора, довірившись санові, втямив, як мруть вінки,
як у одному Степанові Сховано три Процюки.

Завтра, під нашими фанами, втямлю, упавши на брук,
як оживає в Степанові інший, незнаний Процюк [3].

Отже, поетична творчість літгурпування «Нова дегенерація» в контексті суспільно-політичних та мистецько-літературних подій 80-90-х рр. ХХ ст., характеризується свідомою реалізацією постмодерністських мистецьких принципів (свобода і незаангажованість митця, фрагментарність, внутрішні «еманації» власного Я, глибоке розчарування в розумності світу, іронічність, еkleктика, інтертекстуальність та ін.), новаторською модифікацією традиційних тем та образів (внутрішня дисгармонія, втрата ліричним героєм віри у мрію, деструкція бінарних опозицій, візії та асоціації крізь призму депресії чи агресії та ін.), розширенням меж поетичного мовлення за допомогою поліфонії, вульгаризації, апунктуації та ін. Це дозволяє говорити про українську експериментальну поезію в контексті української літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрусяк І. Процюк С., Ципердюк І. Нова дегенерація: поезії; передм. Ю. Андруховича. Івано-Франківськ: Перевал, 1992. 103 с.
2. Андрухович Ю. Сотворіння трикутника. *Андрусяк І., Процюк С., Ципердюк І. Нова дегенерація.* Івано-Франківськ: Перевал, 1992. С. 3-10.

Сікорська Х.

Науковий керівник – доц. Іванців О. В.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ ФАХОВОЇ МОВИ ФІТНЕСУ

Невпинний розвиток наукових і професійних галузей призводить до підвищення ролі фахової комунікації в суспільстві, що спонукає науковців досліджувати формування та функціонування фахових мов різних наук. Фахова мова фітнесу є молодією терміносистемою, яка пов'язана з різними галузевими науками – спортивною фізіологією, спортом, біохімією, дієтологією, теоретичною та практичною медициною, спортивною реабілітацією.

Актуальність дослідження визначається загальною спрямованістю сучасного мовознавства на аналіз лінгвальних та екстралінгвальних чинників розвитку окремих терміносистем та необхідністю поглибити наявні знання про характерні ознаки фахової мови фітнесу.

Мета статті полягає у виявленні особливостей англійської фахової мови фітнесу.

Фітнес розвинувся на основі фізичної культури, спортивної медицини та харчування, проте у нього є власний предмет, особливі цілі та завдання, які перетинаються з іншими галузями знань і зберігають тісний зв'язок з усіма ними. Протягом свого формування фахова мова фітнесу не лише запозичувала термінологію різних галузей знань, але й поступово змінювала тематику головних завдань та проблем і саме тому отримала власний об'єкт та предмет, а саме – прагнення до оптимальної якості життя, включаючи соціальний, психічний, духовний та фізичний компоненти [3].

У результаті інтеграції спортивної й медичної термінології сформувалася фахова мова фітнесу. Англійська терміносистема фітнесу віддзеркалює стан науки та спортивнооздоровчих програм, досліджень та тестування їхнього впливу на загальне самопочуття. Вона досить усталена й вирізняється точністю та відповідністю понять. Однак досліджуваним термінам притаманні такі риси, як багатозначність, наприклад, *goal* (мета, гол). У складі терміносистеми фітнесу функціонує невелика кількість лексичних запозичень, головна частина яких була запозичена з латинської та старогрецької мов, що позначають медичні, біохімічні поняття, наприклад, *thorax* (грудна клітка), *bursitis* (бурсит), *keton* (кетон), *glucosamine* (глюкозамін) [1].

Основними компонентами досліджуваної терміносистеми є:

- терміни спорту, наприклад, *physical activity* (фізична активність); *ballistic training* (балістичне тренування), *descending sets* (низхідні сетти);
- медичні терміни та лексика споріднених дисциплін (біомеханіки, спортивної психології, біохімії тощо), наприклад, *extrinsic motivation* (зовнішня мотивація), *fat malabsorption* (порушена абсорбція жиру), *cardiovascular diseases* (серцево-судинні захворювання), *glycaemic index* (глікемічний індекс),
- власне терміни фітнесу, наприклад, *threshold of training* (тренувальний максимум), *Physical fitness standards* (стандарти фізичного фітнесу), *aerobic endurance* (аеробна витривалість),
- загальноживані слова, наприклад, *team* (команда), *wellness* (міцне здоров'я) [2].

Терміни фітнесу утворилися на межі кількох галузей знань у взаємодії декількох вихідних терміносистем. Історично фітнес тісно пов'язаний зі спортом та медициною, окрім того, він включає в себе такі функціональні галузі, які раніше не розглядалися як взаємопов'язані. З покращенням соціальних та економічних умов, з одного боку, та погіршенням екологічної ситуації, з іншого, в сучасному суспільстві змінюється ставлення людей до якості їхнього життя, а саме стану здоров'я, внаслідок чого з'явився новий вид діяльності, який отримав свій предмет, об'єкт і методи, що, в свою чергу, має свій відбиток і на змісті запозичених термінів. Хоча фітнес зберігає тісний зв'язок із суміжними галузями знань, його вважають незалежною та унікальною галуззю [3].

Павлюк І. здійснила розподіл термінів фітнесу по термінологічним полям. Було виокремлено три великих лексико-семантичних поля: 1) спорт; 2) медицина; 3) харчування [2].